

Medborgardialog om Sjöfartsmuseet Akvariets ombyggnadsplaner

Tid: Onsdagen den 18 maj kl. 18:00 – 20:00

Plats: Sjömanskyrkan, Amerikagatan 2

Närvarande:

Sjömanskyrkan: Ib Pihlblad, sjömanspräst

Dialogues: Bernhard LeRoux moderator

Park och naturnämnden: Cecilia Dalman Eek (S) ordf.

Kulturnämnden: Mariya Voyvodova (S) ordf., Lars-Olof Karlsson (MP) ledamot, Lars Edmar (S) ledamot, Maria Nilsson (L) ledamot och Inger Hulthén (S) ersättare

GAJD Arkitekter: Mikael Nädele arkitekt

Higab: Stefan Lundqvist finanschef och Jerker Westerberg projektledare

Kulturförvaltningen: Anna Rosengren, förvaltningsdirektör, Björn Varenius museichef, Ronny Hansson chef för Samlings- och fastighetsenheten, Sara Teike ekonom, Björn Källström chef för akvarieenheten, Emma Having publikchef, Annika Jensie värd, Charlotta Dohlvik utställningsproducent, Maria Lindahl programansvarig, Hanna Svensson utredare och Eva Magnusson utredningsledare.

Medborgare: samt ett antal medborgare som medverkade.

Inledning: Ib Pihlblad hälsade alla välkomna till Sjömanskyrkan och berättar om verksamheten.

Välkommen: Dagens moderator Bernhard LeRoux hälsar alla välkomna och lämnar över ordet till kulturnämndens ordförande Mariya Voyvodova som berättar att Sjöfartsmuseet kommer att gå över till stadens ägo från årsskiftet 2016-2017 och förvaltas av Higab. Museibygnaden stod klar redan 1933 och nu är det dags för en om- och tillbyggnad. Dagens medborgardialog har som syfte att få fram viktiga synpunkter i stadsutvecklingen främst angående museet och inom närområdet Stigbergstorget.

Presentationer: Björn Varenius berättar om bakgrunden och uppdraget från kulturnämnden att påbörja ett arbete kring en om- och tillbyggnaden av museet som pågått under två år, genom en lokalbehovsanalys.

Jerker Westerberg från Higab presenterar bolagets roll som förvaltare av stadens kulturhistoriska byggnader samt ett förslag till planskiss gällande om- och tillbyggnaden som innebär att Akvariet kommer att placeras under mark framför museet.

Mikael Nädele från GAJD arkitekter visar förslag till ombyggnad och visar hur parken runt museet har sett ut vid tiden 1890, 1923 och idag. Presenterar idéer om hur logistiken kring museet och gångvägar mm kan planeras. Museets entré som vetter mot söder mor Varvsgatan används inte idag men har ett starkt skydd i

bevarandeplanen. Visar på förslag med ny entré från Karl Johansgatan som möjliggör ett bättre entréplan med tillgång till två hissar. Ny placering av café med tillhörande uteservering i parken mot Karl Johansgatan samt en nödutgång för akvariet.

- Fråga 1:** Var kommer Akvariet att placeras?
Akvariet kommer att placeras under markytan framför museet mot Karl Johansgatan – markeras med en streckad linje på planskissen.
- Fråga 2:** Handlar hela utbyggnaden om flyttning av Akvariet – finns det inte behov av ytterligare utställningslokaler?
I och med att akvarierna flyttas kommer det att frigöras utrymme för hörsal samt museiytor i det befintliga huset.
- Fråga 3:** För personer som har svårt att röra sig pga. artros hur kan man ta sig med rullstol till våningen med akvarierna?
Tillgängligheten planeras vara god och till hundra procent tillgänglig med två hissar till planet med akvarierna.
- Fråga 4:** Sjöfartsmuseet nuvarande uppdrag utgår från den befintliga byggnaden, kommer uppdraget att utökas för museet i samband med om- och tillbyggnaden?
Klurig fråga att svara på för Björn Varenius. Nuvarande fråga handlar om ombyggnaden och att skapa bättre förutsättningar i huset för besökare och personal. Ett eventuellt utökat uppdrag kan komma att diskuteras i ett senare skede.
- Fråga 5:** Den översta våningen på museet kommer den beröras av ombyggnationen?
I första hand kommer byggnadens våning 1 och 2 att omfattas av ombyggnationen, våning 3 kommer delvis beröras med anledning av installationer mm.

Gruppdiskussion, grupp 1

Ombyggnadsförslaget bemöts med många positiva kommentarer, bland annat gällande förslag om ny huvudentré, hörsalen, den öppna planlösningen och tillgängligheten.

- Förslag om att lyfta Sjöfartsmuseet Akvariets norra sida/älvsida för att synliggöra museet från Lindholmen. Genom att länka samman Sjöfartsmuseet Akvariet med det utbildnings- och vetenskapsinriktade Lindholmen så poängteras museets pedagogiska och vetenskapliga verksamhet. Förslaget möter motargument om att det skulle innebära en stor investering i förhållande till målgruppen på Lindholmssidan som bedöms vara liten.
- Förslag om att stärka områdets maritima karaktär. Det kan dels göras genom att tydligt sammankoppla museet med befintliga verksamheter i närområdet såsom Sjömanstornet/Kampanilen, Amerikahuset och Maritiman. Önskemål om att levandegöra Sjömanstornet och samordna Sjömanstornets och Sjöfartsmuseet Akvariets öppettider och inträden. Detta försvåras av att verksamheterna drivs av olika huvudmän. Flera anser även att Maritimans nuvarande placering är otillgänglig och

föreslår att den flyttas närmare museet. Parallellt kan nya maritima verksamheter placeras i närområdet, exempelvis Ostindiefararen Götheborg.

- Diskussion om möjligheten att placera andra kulturella verksamheter i anslutning till museibygnaden, exempelvis ett stadsdelsbibliotek. Stigbergstorgets ”gamla Lidl” nämns som önskvärd plats för kulturverksamhet.
- Diskussion om hur museets parkyta kan utnyttjas bättre och till vad. Eventuellt ytterligare användningsområden under sommarmånaderna. Förslag om att inrätta en permanent scen och att skapa förutsättningar för spontankultur. Kaféet skulle kunna rymma kulturell verksamhet såsom konserter och scenkonst under kvällstid. Flera har emellertid uppfattningen att medborgarna främst önskar en plats för umgänge, picknick, solning och övrig rekreation.
- Understrykande av att busshållplatser för turistbussar måste säkerhetsställas vid ombyggnationen.

Gruppdiskussion, grupp 2

- Förslag om att den ursprungliga paradtrappan från Varvsgatan glasas in och används som hörsal med utsikt över hamnen. Paradtrappan är skyddad och får inte tas bort, men några i gruppen ifrågasätter vad som uppfattas som ”bevarande för bevarandets skull”.
- Förslag om att bygga publika utsiktsplatser på Sjöfartsmuseet Akvariets norra sida/älvsida. Ett motargument är att ljudvolymen från trafiken är hög på den sidan.
- Vid ombyggnationen bör de inblandade värna om möjligheten att ta sig runt byggnaden. Gruppen ser en risk i att tillbyggnadsförslaget vid det tilltänkta caféet kan blockera både vägen och synen till Sjömanstornet.
- Önskemål om att sammanlänka Sjöfartsmuseet akvariet med Stigbergstorget och Gathenhielmska reservatet. Exempelvis genom stenläggning.
- Angående museiparken är ett förslag att bygga in ett utfällbart tak i museet. Taket skulle kunna dras ut vid evenemang och täcka hela parken. Ett annat önskemål är att parken ska inbjuda till lek och picknick, exempelvis genom välkomnande möblemang. I samband med lek diskuteras kanonerna som ska tas bort. Kanonerna uppskattas av många barn och gruppen föreslår att något liknande varvshistoriskt objekt ersätter dessa, exempelvis ett ankare.

Helgruppsdiskussion

- Önskemål om att skapa en maritim helhetskaraktär i området inklusive Stigbergstorget.
- Gruppen understryker att Sjöfartsmuseet Akvariet och museiparken är *publika platser* som måste vara inbjudande.
- Förslag om att stärka kopplingen till Lindholmssidan genom att utmed en gångväg skapa en enkel historisk fotoutställning om platsen och varven på södra och norra älvsidan.
- Behovet framhålls av att tydligare sammankoppla Stigbergstorget med evenemangsstråket.